

Fallseminarium Binjurar

1. En 45-årig tid. frisk kvinna har sökt akuten pga buksmärtor, en CT-buk har genomförts som visat divertikulit, varvid patienten vårdats inneliggande och sedermera blivit utskriven.
I slutsvaret från CT-buk beskriver man en binjuretumör, vänster sida som mäter 2 cm. Kollegan från kolorektalsektionen frågar dig som endokrinkirurg hur man skall handlägga detta? Det har gått 2 månader sedan CT:n som utfördes med i.v. kontrast.
2. En 55-årig frisk man remitteras till endokrinkirurgen pga en accidentellt upptäckt tumör på höger binjure (hittades vid en CT-kolon undersökning som var normal). Tumören mäter 5,5 cm och har en nativ attenuering på 25 HU. Vad behöver vi göra ytterligare med denna patient?
3. En 23-årig frisk kvinna har sökt husläkare pga panikångestattacker där palpitationer, och svår dödsångest hastigt uppkommit flera gånger i månaden utan förvarning. Hennes pappa är opererad för en tyreoidacancer. Utredning visar att p-metanefriner är 4 ggr förhöjda. Hur utreder och behandlar vi detta vidare?
4. En 30-årig frisk man debuterar med hypertoni som är svårbehandlad. Han behöver 3 olika mediciner (ACE hämmare, Ca-blockare, β -blockare) för att ha ett acceptabelt BT på 150/95. Kommer på återbesök till den nya AT-läkaren på vårdcentralen som börjar fundera på sekundär hypertoni. I lab-status finns följande prover: Normalt blodstatus, Krea 65, Na 140, K 3,0, dessa är väsentligen oförändrade sedan medicininsättning. Hur ska vi utreda detta? Vilka differentialdiagnoser finns?
5. En 45-årig kvinna med hypertoni söker vårdcentralen. Du noterar hennes månansikte och den runda bålen och till synes muskelsvaga armarna. Detta gör att du misstänker Cushings syndrom som orsak till hypertonin. Varför får en patient med Cushing hypertoni? Hur vill du utreda patienten? Hur ser hormonproverna ut om det rör sig om en kortisolproducerande binjuretumör?
6. En kollega från ett sjukhus i regionen ringer dig som endokrinkirurg och berättar att hon hittat en 21 cm stor tumör på platsen för vänster binjure. Hon och hennes överläkare undrar om dom ska göra finnåls eller mellannålsbiopsi för diagnos. Vad ger du för råd?

Fall och diskussion parathyroidea

1. Hur utreder vi en kvinna i 60-årsåldern som sökt husläkaren pga trötthet, koncentrationssvårigheter som befunnits ha ett P-Ca på 2,75 mmol/L, albumin 32 g/l och intakt PTH på 14,4 pmol/L?
Finns operationsindikation för denna patient?
Om vi bestämmer oss för operation, hur utreder vi patienten?
2. En annan kvinna i 60-årsåldern har ett P-Ca på 2,60 mmol/l men inga symtom. Vilket/vilka prover vill du ta för att komma vidare i diagnostiken? Har bentäthetsmätning någon plats i utredningen?
3. En 50-årig man med njurstensbesvär upptäcks ha P-Ca 2,65 mmol/l och PTH 12 pmol/l (ref 1-7). Hur hanterar du denna patient? Njurfunktionen är opåverkad.
4. En 30-årig man inkommer till akuten svårt trött, muskelvärk, orkar nästan inte gå. I lab-proverna man tog på akuten noterades P-Ca på 3,90 mmol/L. Nu frågar kollegan från akuten dig vad som bör göras.
5. En 21-årig man remitteras till kirurgmottagningen med P-calcium 2,73 mmol/l och PTH 11 pmol/l. Hur utreder vi denna patient? Vilka anamnestiska frågor vill du ställa? Några ytterligare prover du vill ta? Om vi ska operera honom, vilken operation gör vi?
6. En 50-årig man med njursvikt sedan 10 år och som gått i dialys i 4 år kontrolleras hos njurmedicinaren. Han har nu ett P-calcium på 2.15 mmol/l och ett PTH på 44 pmol/l (ref 1-7). Kreatinin 800 umol/l. Varför har han dessa prover? Behöver vi /kan vi justera något i medicineringen?
7. Samma patient som i fråga 6 återkommer 5 år senare till samma mottagning efter ytterligare 5 år i dialys, samt en misslyckad njurtransplantation där den nya njuren rejekterades. Han har nu P-calcium 2.88 mmol/l och PTH 60 pmol/l. Förklaring till detta? Hur kan vi åtgärda det?
8. Du får som konsult en fråga från lungkliniken om en patient med nyupptäckt lungcancer som har P-calcium 3.00 mmol/l, är trött och mest sängliggande. Vilka prover vill du ta för att komma vidare? Hur behandlar vi detta?